

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

10/2015

18. března 2015

ročník 100

cena: 13 Kč

Příští číslo vyjde
1. dubna 2015

Z obsahu

* Oběť

* Ztracený kámen

Poselství k neděli Judica

MÁ JEŽÍŠ PLNIT NAŠE PŘÁNÍ?
MAREK 10,35–45

„Samozřejmě že ano,“ odpovědělo by možná nemálo nově obrácených věřících. „Vždyť nám to mnohokrátte Nový zákon připomíná.“ A měli by částečně pravdu. I Jakub s Janem měli slíbeno, že budou pít kalich, kte-

rý pil jejich Mistr – tedy že zakusí na sobě všechny plusy i minusy následování Ježíše, a že i oni projdou jakousi duchovní zkušeností utrpení. Zajímavé je, že Jakub historicky odlišně než Jan. V našem příběhu jde ale zřejmě o něco jiného. O co?

Víte, oba synové Zebedeovi, Jakub i Jan, se díky své smělosti pro sebe něco od Ježíše dozvěděli. Kdyby se nezeptali, ani ostatní apoštolové, tak jako my dnes, bychom neslyšeli Ježíšovu zásadu o službě druhým bratřím a sestrám. Proto bychom se jako ostatních deset apoštolů na ně neměli hněvat, ani je nikterak snižovat. Díky nim zkrátka všichni víme, že i samotný Ježíš znal hranici svých pravomocí. Známe je ovšem my ve službě druhým, nebo v nás stále ještě mají místo elitářské tendence, nebo dokonce mocenské zásady lidí neznajících Boží království?

Ano, v těle Kristově je ona pomyslná „pyramida vedení“ hrotem dolů. Kdo chce být největším, má sloužit všem. A jako se toto Markovi čtenáři dovídají díky Jakubovi a Janovi

v jeho evangeliu, můžeme i my dnes dát Bohu na oltář své otázky, své nevědění, svou zvědavost (klidně hraničící s drzostí), své ambice, své představy o naší budoucnosti, svou kariéru, zkrátka nejenom své přednosti, ale i své slabosti, které má Hospodin moc přetavit v naše dobro i v požehnání pro lidi kolem nás. Má tedy Ježíš plnit naše přání? Pokud mu důvěřujeme, že nejlépe ví, co je pro nás dobré, tak bych si dovolil v závěru, vážení čtenáři, napsat, že určitě ano. Je ovšem jen na něm, kdy a jak. Boží pokoj ovšem nabízí okamžitě, když mu své žádosti s důvěrou každý den - i dnes - odevzdáme: „*Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude strážit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši.*“ (List Filipským 4,6-7).

Jiří Kantor,
laický kazatel ECM, Plzeň Lochotín,
misijní pracovník kazatelské
stanice v Horšovském Týně

Smysl života a evangelium

Má život nějaký smysl? Mladý, spíše mladistvý člověk si takovou otázku neklade, a to prostě proto, že ho život zaujal, naplnil, zajal tak, že jeho jednotlivé etapy ani nerozeznává od sebe, až posléze dospěje. To se přívalem života zpomalí a nastane chvíle, kdy je schopen podívat se na svůj život zvenku, ne jako jeho zajatec, ale pozorovatel. Je to vzácná chvíle, kterou obvykle přivolají do lidského povědomí nepříznivé události, neúspěchy nebo přímo takové pády, které pocítí jako svou vinu. Je vinen. Trochu ho bolí ztráta nevinnosti, ještě však netuší, že se pocitu viny nezavírá, naopak bude poznávat, že se jeho pocit viny bude prohlubovat.

Dostaví se zklamání nad vlastním životem a právě toto zklamání, způsobené ztrátou nevinnosti, vysloví otázku, má-li život ještě nějaký smysl. Je to otázka po ceně, po hodnotě a důstojnosti života. Je v ní vyslovena trýzeň, že člověk vyprázdnil svůj život o vše cenné, důstojné a trvalé, zbývá mu z něho prázdňný obal, k němuž by se už ani nechtěl znát. Odložit jej, jako by už k člověku nepatřil, to popsal přesvědčivě křesťan T. G. Masaryk v díle, které nazval „Sebevražda jako masový zjev moderní civilizace“.

Svaté písmo popisuje nezbytné zklamání člověka nad sebou samým mnoha přísnými slovy, která nás seznamují se skutečností Božího

hněvu nad tím, že člověk jde dál svou cestou, o níž už ví, že je špatná. Cítí svou vinu, ale jen ji zvětšuje a prohlubuje – a proto Bůh od něho odvrátil svou tvář a nechal ho hytnout a zahynout v nicotě, před níž by chtěli varovat všichni sebevrazi svým zoufalstvím. Tento bědný konec lidského života a ani jeho zklamání nevyjadřují vlastní vůli Boží. Bůh se na nás hněvá, ale zároveň nás lituje, že svůj život musíme žít tak krátce, bez nasycení. Co je těch 70, případně 80 let proti žízní, která člověka drží mnohem déle, je neuhasiitelná. Tak jako je pomíjivý lidský život, pomíjí i všechno dění na světě, všichni lidé, i mistři světa, kteří nás

Dokončení na str. 2

AKTUÁLNĚ: NOVÝ FILM ZOBRAZUJE PAPEŽE PIA XII. JAKO ZACHRÁNCE ŽIDŮ

Nový film italské režisérky Liany Marabiniové „*Odstíny pravdy*“ zobrazuje papeže Pia XII. v době druhé světové války jako zachránce 800 tisíc Židů. Filmová adorace rozporuplného papeže se vzápětí po uvedení premiéry snímku v pondělí 2. března dočkala kritiky. „Kdo může říct, že Pius XII. zachránil 800 tisíc Židů?“ tázal se italský historik Pezzetti v deníku Corriere della Sera. Režisérka, kterou k filmu inspirovalo setkání s přeživšími holocaustu, však své dílo označuje jako „dárek z lásky židovskému lidu“. Papež Pius XII. je často obviňován, že nejenže vyhlazování evropských Židů nikdy neodsoudil, ale že do-

konce s nacisty aktivně spolupracoval. Nicméně otevření vatikánských archivů slibuje katolická církev již léta.

Papež Pius XII. bývá jedněmi historiky označován jako „Hitlerův papež“, zatímco jiní o něm hovoří jako o „vatikánském Schindlerovi“. Podle kritiků je film plný historických nepřesností a zosobňuje Pia XII. jako zachránce 800 tisíc Židů. „Jak může někdo říct, že Pius XII. zachránil 800 tisíc Židů? Žádný seriózní historik by nepodpořil takové vyjádření. To nemůže být bráno ani jako špatná interpretace, to je jednoduše ideologické stanovisko,“

Dokončení na str. 2

Mezinárodní den žen a Bible

Zatímco v Anglii Jane Austinové ještě v osmnáctém století dcery nemohou zdědit majetek po otci, Bible ženám už čtyři tisíce let předtím toto právo uznává. Hospodin rozhoduje skrze Mojžíše ve prospěch Selofchadových dcer v případě dědičného podílu. Těchto pět sester, které se nebály přihlásit o své právo je uvedeno v Bibli jmenovitě dvakrát: Machla, Nóa, Chogla, Milka a Tirsá. Bůh výslovně označuje jejich požadavek za oprávněný. (Nu 27,1-8 a Jozue 17,3-4)

V Bibli se vyskytují ženy prorokyně, nejznámější z nich Debora, a dvě z biblických knih jsou pojmenovány podle svých hlavních hrdinek: Ester a Rút. Ideální žena-manželka, která je popsána v knize Přísloví (31. kapitola) a kterou si Židé každý sváteční páteční večer staví před oči, rozhodně není utápnutá hospodyňka u plotny. Je to žena statečná, jejíž chvála začíná o její hodnotě. Její hodnota je mnohem větší než hodnota drahých perel, vlastně se vůbec nedá vyčíslit.

Jako je celý příběh Bible postaven na vztazích, i biblický ideál ženy je o vztahu k manželovi, dětem, domácnosti, k zaměstnancům i k potřebným. Biblická žena statečná je spolehlivá, pracovitá, tvůrčí a plná iniciativy. Je optimistická a nebojácná. Nebojí se o své blízké, nebojí se o svůj majetek a ani budoucnosti. Nebojí se dát se do podnikání. Je pozorná, moudrá a milostivá. Při tom všem dbá na svůj zevnějšek, ovšem její vnitřní krása převažuje. Ta souvisí s její vírou a bázní Boží. Její manžel má úspěch a je uznáván, protože za ním stojí právě taková žena.

Kdybychom tedy chtěli slavit svátek žen v souladu s Písmem, i ten by mohl být o právech a oprávněných požadavcích žen, o něž se ženy mohou a mají přihlásit. Rozhodně by ale nebyl na truc mužům, nýbrž ve vzájemném ocenění a úctě.

© Krista Gerloffová
www.wilberforce.cz

SÝRIE: POKRAČUJÍCÍ OBAVY O UNESENÉ KŘEŠŤANY

Devatenáct syrských křesťanů, které nedávno zajali příslušníci Islámského státu (IS), bylo 1. března propuštěno na svobodu. Podle dostupných zdrojů islámský soud nařídil jejich propuštění poté, co za ně byla zaplacená „daň“. Propuštění křesťané byli původně zadrženi společně s více než 200 dalšími 23. února v guvernorátu Hasaka, kde se nachází přibližně 35 převážně křesťanských osad. Více než tisíc křesťanů muselo před útočícími radikály uprchnout ze svých domovů. Stále panují vážné obavy o zbývajících Kris-tovy následovníky, kteří zůstávají v zajetí IS.

V první řadě poděkujeme Bohu za propuštění těchto devatenácti křesťanů! Modlete se, aby každého z nich uzdravil z následků této děsivé zkušenosti. Kéž jsou brzy propuštěni také zbývajících unesených křesťanů. Do té doby se modlete, aby Bůh chránil jejich srdce před strachem a pochybnostmi. Modlete se také za to, aby unesení křesťané vydávali svědectví o evangeliu svým únoscům, aby mnozí z radikálů poznali Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána.

www.hlas-mucedniku.cz

SLOVENSKO NA NOVÉ CESTĚ?

Objevují se hlasy, které chtějí prosadit na Slovensku zásadní změny ve vztahu mezi státem a církví. Možná o těchto tendencích něco naznačilo i referendum, o kterém jsme referovali (v č. 7/2015). Na diskusních fórech nechybí dost nenávistné názory, které smlouvu mezi Vatikánem a Slovenskem označují jako "vazalskou". Nejcitlivější otázkou samozřejmě je financování církví, ale také vliv církví ve státních školách a jejich působení v ozbrojených složkách.

I když slovenská společnost patrně bude delší čas vzdorovat těmto názorům, a i když není z mnoha ohledů snadné prakticky uskutečňovat takto rozsáhlé změny, bude to pro naše východní sousedy asi čas nepřijemných sporů, všelijakých dohadů a vytahování podivných argumentů... Přejeme, aby rozhodování o řešení těchto otázek prospělo Kristově církvi.

(red)

DEVELOPER PLÁNUJE POSTAVIT V PRAZE SVĚTOVÉ MUZEUM BIBLE

Developer Radim Passer plánuje v Praze do pěti až sedmi let vybudovat světové muzeum Bible, mělo by se stát součástí jeho BB Centra. Passer pro něj chce vyčlenit menší budovu s rozlohou 2000 až 2500 metrů čtverečních, řekl dnes v rozhovoru s ČTK.

"Muzeum by jednak mohlo biblicky zmapovat dějiny lidstva, ale současně i dějiny a různé vzácné exponáty této knihy knih. Věřím, že jak pro školy, tak pro ostatní návštěvníky by to mohlo přinášet úžasnou morální osvětu," poznamenal Passer.

Muzeum má lidem připomenout, že evropská kultura vyrostla na křesťanských základech, a má jim zprostředkovat informace o Bibli včetně toho, do kterých všech jazyků byla přeložena. Kromě škol a českých návštěvníků bude cílit i na zahraniční turisty.

"Pro mnoho lidí jistě půjde o zajímavou atrakci v rámci Prahy, která jim přinese i duchovní obohacení," doufá developer, kterého v plánu vybudovat Bibli světový svatostánek inspiroval člověk ze severní Moravy. "Zatím jsem o ničem podobném ve světě neslyšel. Věřím, že Pán Bůh takovou věc požehná," dodal Passer.

Projekt zamýšlí jako neziskový, neobává se ani rozšířeného ateismu českého národa. Podle Passera za něj může nedůvěra k církvi, za kterou jsou zodpovědní hlavně sami křesťané. "Lidé v principu nemají problém s Bibli, nemají problém s Pánem Bohem, ale mají problém s tím, jak jim církev svým jednáním a chováním Pána Boha vykreslily ve falešném světle. Moje životní zkušenost je taková, že pokud se lidé setkají s nezkrasleným obrázkem charakteru milujícího Boha, tak s takovým Bohem žádný člověk problém nemá," podotkl Passer.

Světové muzeum Bible má být jednou z posledních etap rostoucího BB Centra, které Passer buduje už 20 let v pražské čtvrti Michle. Za tu dobu v něm proinvestoval 14 miliard korun. Kromě kanceláří a bytů je nyní v areálu křesťanská základní a mateřská škola, společenské centrum a fitness a wellness centrum Balance Club Brumlovka. Aktuálně zbývá k dokončení sedm etap, z toho tři rezidenční, tři administrativní a hotel s konferenčním zázemím. Celkem má mít komplex rozlohu 375 tisíc metrů čtverečních, investiční náklady se vyšplhají na 21 miliard korun.

podle ČTK

NOVÝ FILM ZOBRAZUJE PAPEŽE PIA XII. JAKO ZACHRÁNCE ŽIDŮ

Dokončení ze str. 1
sdělil italský historik Marcello Pezzetti, prezident nadace Muzea šoa v Římě. Ve filmu se Pius XII. dokonce objevuje se žlutou židovskou hvězdou na svém papežském oděvu a tento – pro některé urážlivý – obraz byl také zvolen pro poutající plakát k filmu.

K napsání scénáře Marabiniová podle vlastních slov načetla stovky dokumentů, setkala se s desítkami svědků a spolupracovala se známým historikem Martinem Gilbertem, ale také s Gary Kruppem. Sama popisuje, jak se před deseti lety v jižní Francii setkala s přeživšími holocaustu, kteří byli samotným Piem XII. zachráněni a s úctou na něj vzpomínali. „Nemohu zabránit lidem, aby se mnou nesouhlasili. Byla bych jen spokojena a děkovala bych Bohu za to, kdyby alespoň jeden člověk uviděl pravdu o papeži Piu XII. díky mému filmu,“ řekla Marabiniová, která je sama zbožnou katoličkou. Film *Odstíny pravdy* (*Shades of Truth*) bude uvolněn do světové distribuce v dubnu a bude se promítat i na filmovém festivalu v Benátkách v květnu.

4. 3. 2015 Židovský tiskový a informační servis

Smysl života a evangelium

Dokončení ze str. 1
dnes udivují svými výkony, brzy se stanou pouhou vzpomínkou a sami troskou toho, co bývali. Celé dějiny světa, protože jsou to dějiny lidí, jsou podrobeny časnosti, která uvádá, tisícileté mocné říše leží před námi bezmocné, protože neměly solidní, věčný základ.

Tak i život jednotlivého člověka, který odmítl poslouchat Boha a zřekl se možnosti zůstat a žít v Boží zahradě, ztratil jediný solidní základ trvalosti a vydal se rozmárům časnosti, uvádání a smrti. Bez Boha na světě člověk a jeho život ztratil smysl. Bez základu je vydán pomíjivosti, marnosti a smrti. Jeho život je život hříšníka, který už prohrává svůj dobrý smysl. Ten smysl vyvstane ve chvíli, kdy hříšník místo zoufalství se udrží naživu vzpomínkou na Boha, svého Stvořitele. Bůh chtěl, aby tento člověk žil. A s touto vzpomínkou se v něm zrodila naděje na odpuštění. A jeho téměř propadlý život dostane pevný, trvalý základ, a povrchnost jeho žití bude nahrazena alespoň tušenou blízkostí Božího milosrdenství. Jeho život má zase smysl. Bude však jen jedním z čekatelů na Boží vítězství nad ďáblem a smrtí, které vybojuje teprve Mesiáš, Boží Služebník, jenž svým utrpením zprostředkuje spásu všem i - pohanům.

Ze vzdoru nebo nevěry se člověk – lidstvo rozhodlo dále žít bez Boha. Samo svými silami nedosáhne k druhému pólu, k tomu poslednímu, k Bohu, jenž bude na konci, jako byl na začátku. Proto lidský život může mít jen věčný smysl

nebo žádný. Všechno lidské usilování o dobytí druhého pólu věčnosti troskotá bédně daleko na cestě. Není to v lidských možnostech. Ani řecké filosofii se nepodařilo dát lidské existenci kýžený rozměr věčnosti, o jiných pokusech se už ani nemluví. Lidstvo se zřeklo touhy dobytí věčnosti.

Avšak žel a běda, vzdalo se i naděje, že by se jeho situace mohla změnit a učinit své rozhodnutí, když už se Bůh rozhodl, že pošle lidstvu pomoc a vysvobození ve svém Synu, kterého poslal na svět. Svět jej však nepřijal, od jeho narození a po celou dobu jeho práce slovy nebo skutky mařil jeho dílo. Pokusil se zmařit i celý jeho význam, vymazat jeho jméno a učinit z něj jednoho z mnoha mrtvých. On však prokázal své věčné božství, vstal z mrtvých a ukázal se mnohokrát svým přátelům, které přijal za své bratry a sestry. Oni při něm první okusili věčnost, neboť v něho uvěřili a vydali se mu na život i na smrt. O svém setkání s živým Pánem nemlčeli, ale mluvili a psali, abychom i my, dnes tak vzdálení od nich, mohli prostřednictvím jejich psaného slova uvěřit. Nemůžeme říkat, že je pro nás příliš těžké překročit ten časový příkop, neboť Duch svatý se stará o to, aby ta radostná zvěst o vysvobození z otroctví smrti – o životě – se dostala z papíru a lidských úst kazatelů tohoto evangelia až k nám do mysli a do srdce. Už nejsme cizí a vzdálení, ale domácí Boží tak, jako jimi jsou Pavel, Petr nebo Jan a další, kteří jméno Božího Syna Ježíše Krista vyzná-

vali. Nejsem se svou vírou sám, mám úctyhodné spoluvěřící, ale všichni se účastníme evangelia jako potřební, jako hříšníci, dožadující se svou vírou milosti Boží.

V knize, v níž si o svém nezaslouženém spasení mohu číst, není nic o tom, co Bůh učiní s tím světem, který zůstane ve své nevěře. Zato všechno ostatní, co tam čtu a co mi o tom řekne kazatel evangelia, je pro mne výzvou k vždy novému rozhodnutí, abych tomu věřil. Tímto rozhodnutím víry také vyznávám, že nemohu a nesmím věřit, že by spása moje nebo druhých mohla existovat mimo víru. V té víře můžeme vědět, že Bůh svou lásku a milosrdenství nám podává jediné ve svém Synu, Ježíši Kristu. Výlučnost, nemožnost jiného přístupu k Boží lásce a jeho milosrdenství než skrze víru v Ježíše Krista je naprostá, bez výjimky. Tak to odpovídá jedinečnému Božímu zásahu do dějin tohoto světa, jímž je narození, život, utrpení Ježíše Krista a jeho vzkříšení: věčnost je otevřena všem, kdo uvěří. Když však jsme té dobré zprávě uvěřili, jsme povinni říci to každému, s nímž se setkáme, aby uvěřil. Ostatní se nás netýká.

Nakonec si nemohu odpustit poznámku, kterou jsem si dosud nechával pro sebe: necht' se žádný čtenář nedomnívá, že ten, kdo o tom slavném evangeliu píše, se ho zmocnil tak, že nad ním panuje a už nepatří mezi hříšníky. Je to naopak: Evangelium mne obžalovává a pálí tak, že každou chvíli prosím: Bože, buď milostiv mně, hříšnému.

Josef Veselý

Agresivní multikultura

"Ti, kteří chtějí dobře vypadat před lidmi, nutí vás, abyste se dávali obřezat, jen aby nebyli pronásledováni pro kříž Krista Ježíše."

2 Tm 3,11

Posledních pár desítek let se v našem západním civilizačním okruhu stále více prosazuje **multikultura**, která podle mého názoru zdaleka již není jen pochopením různých kultur, které se při vzájemném respektu obohacují, nýbrž **kulturou novou**, chovající se **etnocentricky**, tj. **prosazující sebe na úkor kultur odlišných**.

Tím neříkám, že vzájemné soužití různých kultur je špatné, ba naopak. Například předválečná koexistence Čechů, Němců a Židů přinesla přes nesporné třecí plochy i mnoho pozitivního. Ale taková kulturní situace nenastala ze dne na den, neboť se tvořila několik set let a vyústila v podobu, která byla přijatelná pro všechny. Oproti tomu se zdá, že současná západní multikultura původní kultury ničí a nahrazuje je sebe samou.

Současná situace je ale v mnohém komplikovanější. **Kulturní změny probíhají příliš rychle a nepřírodně**. Liberální západní humanismus vytyčil jakási dogmata, která jsou prosazována proti vůli většiny. A kdo se přičí, většinou nenásilně a pokojně, je společenskými elitami vyloučen jako náboženský fanatik či xenofob. Jinými slovy nepatří do mainstreamu. Svůj podíl na tom má nejen multi-

kulturalismus, ale i **sekularismus** spočívající v omezování vlivu církve, relativizaci tradičních hodnot a v nahrazování náboženských rituálů světskými, který je prosazován v Evropě posledních 200 let. Domnívám se, že jakmile se podařilo křesťanskou víru téměř vytlačit ze společenského, vědeckého, politického a kulturního života, nastala **éra pozitivní diskriminace** nejružnějších menšin, a to nejen etnických. Sdělovací prostředky téměř každý den účelově brojily proti kriticky neprozkoumaným, citově zdůrazněným a racionálně nezdůvodnitelným předsudkům, které by mohly poškozovat tu či onu chráněnou skupinu. Najednou **byla posílena práva nejen národnostních menšin, žen, dětí, homosexuálů, nezaměstnaných či vězňů**, ale každého společnosti nějak znevýhodněného člověka.

Liberální člověk 21. století možná dospěl do stadia, že již nezkoumá, proč ten či onen člověk je sociálně slabší a zda si podporu společnosti zaslouží, neboť se domnívá, že **potřebný má na podporu nárok**. Podobně je nahlíženo na začleňování etnických skupin. Obvykle se nevyžaduje přizpůsobení majoritě a menšinám se omlouvá chování, které by běžným občanům neprošlo. Kritizování situace je považováno za projev nesnášenlivosti. **Vládní moc pouze apeluje na povinnost většiny menšinu chápat**. Omluvou je často jiná mentalita či sociální znevýhodnění.

Obecně by se dalo říci, že především ve velkých městech **multikultura zvítězila**. Myslím, že to bylo také proto, že dokázala nejen do sebe nasát liberální verzi křesťanství s prvky jiných kultur, ale i integrovat ateismus, který se po pádu komunismu zřekl levicových idejí. Výsledkem se stala multikultura, která se začala evolucionisticky považovat za nejlepší a exportovala se do zemí třetího světa, kde dosud převládala tradiční náboženská morálka. Svým způsobem by se dalo říci, že **multikultura začala být agresivní**.

Co znamená multikultura pro nás křesťany? Zařadíme se do ní a staneme se politicky korektními liberály, anebo zůstaneme věrni víře a budeme hlásat plné evangelium v Pravdě bez ohledů na to, zda Boží slovo někoho uráží či nikoliv? Apoštol Pavel žil možná v podobné době, kdy antický Řím uznával kdejakého boha vyjma toho pravého – Jezukrista, a ptal se: „*Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Snad soužení nebo úzkost, pronásledování nebo hlad, bída, nebezpečí nebo meč?*“ (Ř 8,35). Děkuji Bohu za všechny odvážné faráře, kazatele, pastory a další služebníky Boží, kteří se nebojí říkat i věci nepřijemné, neboť nezáleží na tom, co si o nás řeknou lidi, ale na tom, co o nás řekne na posledním soudu Bůh. Spasení duší ať je naší nejvyšší prioritou.

Ivo Kraus

Bylo krátce před židovskými Velikonocemi...

Bylo krátce před židovskými Velikonocemi a mnozí z té krajiny přišli před svátky do Jeruzaléma, aby se očistili.
Jan 11,55

Velikonoce jsou pro židy nejpřednějšími svátky, připomínajícími Hospodinovu spásu při vyvedení Izraele z Egypta. Tato převratná událost má v životě provázet každého pravověrného žida. Od dětství se každý s tímto Božím činem seznamuje. Je povinností rodičů seznamovat své děti s příběhem spásy. Anděl Páně vykonával soud nad Egyptem, zotročujícím Boží lid, když dopadla desátá rána a zemřeli všichni prvorození. Jen domy označené výkupnou krví obětovaného beránka byly ušetřeny. To je spása po starozákonním způsobu.

V době Ježíšově do Jeruzalémského chrámu přicházejí i dalecí poutníci, aby se vděčnou připomínkou dávne události a svátečními obětní očistili před Hospodinem a prožívali Boží milosrdenství nabízející nový život. Každoročně se to opakuje. Také my se připravujeme na vrcholné křesťanské svátky - Velikonoce. Mimo jiné tím, že si v postní době připomínáme z evangelií oddíly, které jsou přípravou na oběť Beránka Božího - Krista, a sledujeme Ježíšův příběh až po velkopáteční ukřižování. Každý rok se to opakuje. Je dobré se soustředit na Ježíšův příběh, abychom porozuměli i jeho oběti a mohli ji přijmout jako východisko pro svůj nový život.

Celé dnešní pašijové čtení můžeme vnímat jako přípravu na Velikonoce. V přípravě na svátky Ježíš oznámí učedníkům svůj nejpřednější úkol - oběť života jako výkupné za hřích. Oznámí ovšem i reakci lidí - ve své většině odmítnou trpícího Mesiáše a připraví si tak úděl pláče a skřípění zubů v temnotách bez Boha, kterého odmítli. Přišli se očistit do svatého města Hospodinova, ale přivodí si odmítnutí Boží. Tak to dopadá, když se člověk soustředí na své náboženské výkony nebo náboženské pocity, a přitom neposlouchá promlouvání živého Boha a nevidí jeho skutky.

V naší přípravě na Velikonoce - na svátky spásy - se můžeme zamýšlet nad tím, jak i my se stáváme součástí Ježíšova příběhu.

Pán Ježíš se stává rušivým elementem těm zbožným poutníkům v jejich soustředění na podstatu blížících se svátků. On ty svátky "zastiňuje" - protože se stává ústřední postavou v politickém dění - a tak má být zatčen. Mluví se o něm po celé zemi pro jeho učení a o jeho znameních Boží moci. Pozornost je teď upřena na jeho osobu: „Přijde do Jeruzaléma? Nepřijde? Ví o tom, že je na něj vydán zatykač?“ Mnozí se tak ptají s obavami, jiní proto, že tuší nějakou senzaci. Podle toho, jaký k němu mají vztah.

A my se můžeme ptát po našich „rušících“, které nás odvádějí od duchovního života. Můžeme se ptát, zda i nás neodsoustřeďuje od Ježíše - nejen před Velikonocí - množství nejružnějších věcí. A zda tím netrpí náš duchovní život, naše láska ke Kristu a pozitivní vztahy k bližním. Následná scéna v Betánii v domě Lazarově je prorockou scénou. Předobrazem brzkých událostí. Ježíš bu-

de brzy pohřben. Marie vonnými mastmi vzdává Ježíšovi poctu lásky, ale Pán Ježíš tento čin přijímá jako připravení těla do hrobu podle tehdejších praktik. Bude zabit. Obětován jako velikonoční Beránek. Ti však, kdo mu smrt vykřičeli na okupační moci, se domnívali, že právem likvidují nejhoršího rouhače proti jedinému svatému Bohu.

Víme, že ústřední motiv Velikonoc byla vzpomínka na egyptské události: krví beránka byly označeny domovy Izraelců jako znamení milosti - anděl smrti, který kosil všechny prvorozené, se takto označeným přibytům vyhnul. V přeznačení této události Ježíšova krev ochrání od věčné smrti ty, kdo na jeho krev spoléhají - kdo v něho věří. Kdo se jím chtějí nechat očistit a smířit s Bohem, kdo chtějí přijmout Boží odpuštění. Tento dopad Ježíšovy smrti je naznačen i jinou podrobností: V domě Lazarově, kterého Ježíš vyvolal ze smrti a z hrobu, právě v tomto domě se Ježíš připravuje na svůj pohřeb a do svého hrobu. Jiné zachránil, sám sebe ne. Sebe nezachránil, aby mohl zachránit jiné svou sebeobětovnou smrtí.

Všude po světě, kde bude zvěstováno evangelium, bude připomenut i skutek velké lásky Mariiny - to, co udělala pro Ježíše. Co mu obětovala. - Ale stejně tak bude připomínána i Jidášova hanba, který se chtěl na Ježíšovi "přiživit".

Takhle se bude chovat i církev v průběhu dějin. Bude mít členy věrné a obětavé, milující svého Pána celým srdcem, milující ho víc než svůj život. Budou mu sloužit mezi bližními, půjdou do celého světa zvěstovat Boží vykoupení bez hranic, budou pro tuto službu a v této službě nasazovat svůj život. Kristus jim za to stojí. Ale církev bude mít i prospěcháře zahleděné na sebe, na svou slávu, na obdiv od lidí. Budou se snažit lidem vládnout v Božím jménu a trestat způsob jejich víry, když se v něčem bude odlišovat od normálu a starých zvyklostí. A budou i války pro různé chápání evangelia... A všude, kde bude církev působit, budou lidé hledět na její činy. Přinese světu dobré svědectví - ale i pohoršení. - Jistě chceme patřit k těm,

kdo vydávají o svém Pánu věrohodné svědectví. Ale bez osobní oběti, osobního zaujetí je to sotva možné. Pravá zbožnost není v pobožných slovech, ale v pokoji srdce. Naději před Bohem má každý kající. Jako syn, který odmítl pracovat na otcově vinici, ale pak ho přemohla lítost a svou povinnost vykonal. Tohle je pro nás povzbuzením, že nikdy není pozdě přijmout vůli nebeského Otce.

Ti, kdo pokorné srdce nemají, kdo si činí nároky u Boha místo toho, aby se doptávali na jeho vůli, budou muset vydat počet ze svého počínání i smýšlení. Do této pozice se dostalo tehdejší židovství ve svých představitelích. Usilují zabít Božího Syna, jako v podobenství nájemníci zabili služebníky a syna majitele vinice.

Na stejné pozici jsou však i všichni ti, kdo nepředstavují na svých životech věrohodné křesťanství, takové, které by se srovnávalo s životem Ježíše Krista. I oni "zabíjejí" Božího Syna, když jeho evangelium znetvořují svými nekřesťanskými postoji. Odmítají pozvání na hostinu nebeského království.

Proto budou nahrazeni těmi, kdo svých hříchů litují a přimykají se k oběti Ježíše Krista jako jediné záchraně z nezasloužené milosti. Neodsouvejme Ježíše do vzdálených dějin, ale počítejme s ním ve svých životech. Hlasme se k němu jako k živému Pánu a dosvědčujeme, že je pokladem našeho života a jeho určovatelem. Tak budeme připraveni i na setkání s ním tvář v tvář.

Nebeský Otče, děkujeme ti, že nás voláš k následování Spasitele Ježíše Krista, že nám dáváš možnost vstupovat do jeho stop lásky a milosrdenství. Děkujeme ti za dary tvého svatého Ducha k naší proměně i naší službě.

Prosíme, konej a dokonávej své dílo v našich srdcích. Ovládej nás, abychom nikde nepřekáželi ani svým konáním, ani svými řečmi tomu dílu, které chceš, aby bylo skrze nás konáno. Nauč nás pohotovosti být tvými svědky vždycky a všude. Uč nás žít z tvé lásky a milosrdenství s našimi bližními. Pro tvou slávu a pro růst tvého království mezi námi.

z pašijního kázání Jiřího Polmy

A co církev?

Bude tomu zanedlouho již padesát let, co tuto otázku pronesl někdejší západočeský senior ČCE br. Miroslav Rodr při jednom shromáždění v rámci seniorátu. Tehdy vrcholil v Československu tak zvaný obrodný proces, směřující k alespoň nějaké demokratizaci autoritativního režimu. Bylo by se bývalo slušelo, aby se k tomu církev vyjádřila, přirozeně ze své strany, na podkladě evangelia Ježíše Krista, zkrátka, aby se angažovala. Některým duchovním i laikům se zdálo, že se tak neděje, že hlas Ježíše Krista nezaznívá dost hlasitě, byť to samozřejmě představovalo v tehdejší společnosti oficiálně prosazující ateismus problém. Proto ta řečnická otázka br. Rodra (ostatně ztratil za pozdější t.zv. normalizace povolení k výkonu duchovenské činnosti).

Pro mne se tato otázka vynořovala opět a opět, zejména však po rozpadu Varšavské smlouvy a budování kapitalismu ve střední a východní Evropě. "Co dělá církev?" ptal jsem se sám sebe, když nechtěli Češi se Slováci a Slováci s Čechy žít ve společném státě, pak když nechtěli žít ve společném státě Slovinci s Chorvaty, s Bosňany a Srby. Neměly církve bít na poplach a hlasitě varovat před rozdělením? Je snad Kristus rozdělen (1 K 1,13)? Žádný mohutný hlas však slyšet nebylo. A není ho slyšet dokonce ani dnes, kdy pravoslavní Rusové nechtějí žít s pravoslavními Ukrajinci v jednom státě. Kromě kněží v ornátech pochodujících po Moskvě a po Kyjevě - nic. Spíše se zdá, že se na obou stranách přilévá olej do ohně. A co církve ve Spojených státech či v Evropě, když padaly bomby na Irák a na Libyi, nyní už nikoli v bipolárním světě dvou v šachu se držících bloků, nýbrž již ve svobodném světě, v němž dominuje stát vyšlý ryze z křesťanských základů? Stačí, že "na Sionu tvé, Bože, služby řádně se konají"? Obávám se, že na posledním soudu bude mezi kozly veliká tlačenice, že výmluva na převládající dějinný trend a existující paradigma nebude nic platná.

Jaroslav Kraus, Mariánské Lázně

A zas budou Velikonoce

Když se tohle dostane do rukou milého čtenářstva, už dávno vyběhli zajičci do výloh, typická velikonoční hudba, něco, co by se rovnalo kole-dám, nás ovšem nebude provázet při „poutích“ obchodními centry. Prostě nic takového neexistuje, nebo nikoho nenapadne (snad jsem patřičné kruhy neinspirovala?) pustit jen tak do prostoru Bachovy Janovy Pašije?

V době postní znějí z rozhlasových přijímačů na Vltavě a hlavně na Proglasu takřčené Lamentace. Začali jsme tu starou, ale opravdu vážnou hudbu s manželem rádi poslouchat. Připomíná dramaticčnost velikonočního příběhu. Církevní tradice mu, pro zamyšlení, vnitřní očistění, předradila postní období. Snažím se představit si, kterak by bylo ve zmíněných „obchodních palácích“ propagováno: „Nakupujte méně, čas předvelikonoční vás všechny vybízí ke střídmosti, usebrání, k tiché naději a radosti!“

Fráze, že? A radost, ta je po celý rok, nejvíc jí pak je, zvláště té sladké pro děti, až zcela u pokladen. Každý někdy nutně kupujeme, nemajíce už možnost většinu věcí či jídla vyrobit sami, a nemyslím, že by se z toho nebylo lze poradovat! Ovšem postní vážnost, padající do Velkého pátku a mlčící Bílé soboty, ta může toho, kdo trochu naslouchá třeba těm Palestrinovým i jiným lamentacím, zanést, kam to nečekal! Dotek s hlubinou utrpení a pak gejzír radosti, nad níž není, toť ideální představa Velikonoc, tak chci doufat, že i pro mne a každého, kdo si to aspoň trochu přeje, nevyschne pramen pravé Naděje!

Eva Budzáková

Stará léčka

„Dej si pozor, abys neuwízl v léčce, která po nich zbude, až budou před tebou vyhlazeni, abys nevyhledával jejich bohy a neřekl: ‚Jak sloužily tyto pronárody bohům, tak to budu dělat i já.‘ Něco takového nesmíš udělat pro Hospodina svého Boha.“

Dt 12,30-31

Často vzpomínáme s vděčností na to, jak jsme z Boží milosti vyvázli z pohanského otroctví. Toužili jsme v dobách totality po novém, svobodném životě, po spravedlivějším uspořádání veřejných věcí, po láskyplnějším sdílení sociální oblasti, a především po neomezovaných projevech své víry jak ve společných shromážděních, tak v soukromí svých rodin a ve výchově svých dětí. Na jedné straně bylo prožívání toho útla-ku vážnou zkouškou, zda nám víra stojí za to, abychom pro ni něco vytrpěli, na druhé straně stále šikanování může vést k únavě, rezignaci a beznaději. Proto je tak velkým darem osvobození od všech vnějších tlaků. Často vzpomínáme s vděčností na toto Boží smilování, a ptali jsme se: Přinese opravdu něco lepšího, než bylo to minulé, ušlechtlejšího a mravnějšího? O takových věcech přemýšleli skuteční reformátoři a skromní revolucionáři, jak by byl Gándhí nebo Martin Luther King. Nechtěli pokračovat v kolotoči pomsty, ale nastolit vzájemnou úctu mezi lidmi, sdílení a přátelství. Byli přesvědčeni, že jen tak může jejich úsilí přinést něco lepšího a prospěšnějšího.

U nás a v našem okolí převládlo nelidské a zdivočelé dosahování toho, co vyznačovalo životní styl těch, proti nimž se povstalo. Totalitní předa-cci ve své většině tak činili někdy až s komickou nápodobou oblékání a chování tzv. buržoustů. Není divu, že mnozí z těch, kteří bojovali často s velkým nasazením, nebezpečím a oběťmi, jsou zarmoucení nad tím, jak hanebně je zneužito jejich úsilí a jejich naděje na skutečnou demokracii. A v lidových vrstvách se šíří přesvědčení, že v otroctví bylo lépe. Každý měl práci, najedl se a napil, zkrátka, kdo nevyskakoval, moc nepřemýšlel a nepletl se do veřejných věcí, žil si v chatičce a na zahrádce, měl pokoj a zaručeno koryto, třeba se skromnější náplní. Tak mnoho neuvážlivých uvízne v léčce, která zbyla po nepřátelích. Takové řeči často slyšíme, jako by šlo jen o jakési přežívání s chudě naplněným břichem, drobnými koníčky, sexem, zábavou a pohodlím. Podobně vzpomínali reptající při vyvedení z Egypta. „Chátru přimíšenou mezi nimi popadla žádostivost. Rovněž Izraelci začali znovu s pláčem volat: Kdo nám dá najíst masa? Vzpomínáme na ryby, které jsme měli v Egyptě k jídlu zadarmo, na okurky a melouny, na pór, cibuli a česnek. Jsme už celí seschlí, nevidíme nic jiného než tu manu.“(Nu 11,4-6) Zapomněli na nelidskou drinu a na živoření v tom celém, jakoby olověném pohanském prostředí. To je veliké a základní pokušení, které hrozí i nám křesťanům, kteří chodí třeba do kostela a hlásí se k církvi. Zde slyšme jasný závěrečný pokyn: „Něco takového nesmíš udělat pro Hospodina svého Boha!“

Jan Pokorný

Čteným a zbožným pánům konventu Dolanského, milým bratřím v Kristu, mistr Jan Hus, neužitečný sluha Kristův. Láska Boží a pokoj Kristův ať se rozmáhá ve vašich srdcích skrze Ducha svatého, který je nám dán. Cťihodní pánové! Dověděl jsem se, jak pan Štěpán krutě pronásleduje mnohými pomluvami nejen mne, ale i ty, kteří Kristova slova ode mne slyší; jestliže ze spravedlivé příčiny, vezme odměnu spravedlnosti, pakliže bez příčiny, od Pána, který zná srdce lidská, obdrží odměnu nespravedlnosti. Proto vás, bratry v Kristu, které – i když nás rozděljuje místní vzdálenost a osobní neznámost - přece spojuje láska, zapřísahám z hloubi srdce pro vaši spásu, ne pro své ospravedlnění (protože jen velmi málo přisuzuji váhu tomu, když mne soudí lidé), abyste o mně nevěřili žádným řečem, jako bych se držel nebo chtěl držet nějakého bludu, který odporuje Písmu svatému nebo dobrým mravům; neřídil bych se tím, kdyby Viklef, ale ani kdyby anděl s nebe sestoupil a jinak učil, než učí Písmo svaté. Vždyť se mé srdce hrozí bludů, které mi přispívají. Že ale neposlouchám nařízení výše postavených, abych se neprotivil moci, která od Pána Boha jest, tomu mne naučilo Písmo a především slova i činy apoštolů, kteří proti vůli kněží kázali Pána Ježíše Krista, když říkali, že více se sluší poslouchat Boha než lidi. Že jsem však byl povolán před papežskou stolicí a neuposlechl jsem, to má mnohé důvody. Nejdrive, když jsem byl předvolán, chtěl jsem se vydat na cestu, ale jak moji zástupci, tak stoupenci protivné strany mi psali, abych neposlouchal, poněvadž zbůhdarma bych život zmařil, abych tedy nezanedbával lid tím, že nebudu kázat Boží slovo, abych život na zmar nevydával; protože pro toho, kdo poukazuje na soudcovy zjevné hříchy a má být od téhož soudce souzen, znamená vydat se na smrt. Tudíž kdybych se mohl opravdu domnívat, že bych mohl svým ospravedlněním či svou smrtí prospět některým ke spáse, rád bych se s pomocí Ježíše Krista ospravedlnil. Ale žel! Kdo v těchto časech, kdy jsou lidé tak převelice lakotní, pyšní a zatvrzelí, kdy svůj sluch odvrátili od pravdy a obrátili se k bájím, u nich obstojí? Pán všemohoucí ať ráčí svou svatou církev spolu s vámi chránit od úkladů Antikristových a mne doporučit vaší přízni, abych dosáhl blahoslavenství. Vy pak, pane Štěpáne, odložte podezření, které, jak slýchám, o mně máte, až by vám vzešlo plné poznání. Četli jste Kristovo slovo: „Nesudte a nebudete souzeni; nepotupujte a nebudete potupeni," a přece soudíte mne a ve své knížce ve svém srdci Viklefa odsuzujete. Na základě jakého zjevení, Písma nebo osobního poznání odsuzujete člověka, který podléhá soudu Božímu? Nestačilo by Vám odsuzovat výroky člověka a čekat, až bude odsouzen soudem Božím nebo Písmem?

22. Husův dopis podle vydání Bohumila Mareše (1851 – 1901, evang. farář a církevní historik) z r. 1911 (již 3. vydání), který také připojil vykladačské poznámky, které zde uvádíme.

V roce 2015 Husovy dopisy převedeny do současnější češtiny.

22. Bratřím kláštera Dolanského na Moravě.
R. 1412. (1412 v srpnu).

Štěpán, opat Kartouzského kláštera v Dolanech u Olomouce na Moravě, vrstevník a veliký odpůrce Husův, napsal proti Viklefovi, proti Husovi a jeho stoupencům následující polemické spisy: „Anti-Wikleffus“ (Proti-Viklef), dne 26. května 1411 dokončený, „Antihussus“ (ProtiHus) r. 1412, „Dialogus volatis“ (Rozmluva běžná) r. 1414, „Epištola ad Hussitas“ (List husitům) r. 1417. (Viz Loserth, Hus a Viklef.) „Knížka“, kteráž Husovi zavdala příležitost k poslání tohoto listu, jest spis Štěpánův „Anti-Wikleffus“ (Medula tritici). Hus vyvrací, že by byl bludařem, ne k svému ospravedlnění, ale kvůli svým čtenářům vykládá, proč svých představených neuposlechl a osobně do Říma se nedostavil. Ku konci vyzývá samého převora Štěpána, aby nesoudil.

27. února 1914 List budící české svědomí

č. 4

Do svědomí

Nebo jestliže se umlčíš v tento čas, věz, že oddechnutí a vysvobození přijde odjinud - ty pak a dům otce tvého zahynete; kdo ví, ne pro tento lis čas přišla ku království!?

Ester 4,4

Víte, kdo byla Ester? - Opuštěný židovský sirotek, vychovaná poblíž dvora královského milosrdenstvím příbuzného svého žida Mardochea, která pro svou krásu či zvláštním řízením Božím stala se manželkou slavného a mocného perského krále Ahasvera. Ale k této cti dostala se právě tenkrát, když pletichami vysokého úředníka Amana celý židovský národ měl být vyhuben. Nebezpečí Estery se netýkalo. Ona cítila se bezpečnou, však nebylo známo, že jest židovkou, a i kdyby, což nechránil ji sdostatek purpur i palác královský? A Estera hleděla si svých vlastních zájmů...! Ale tu přijde příbuzný žid Mardocheus a postaví jí před oči její postavení, židovský národ a povinnost její k němu i odplatu Boží! ...

Ty jsi mohl učinit něco pro svůj lid, pro jeho spásu a záchranu a neučinil jsi? Pak věz, že vysvobození není znemožněno, přijde odjinud zcela jistě - ale ty a dům tvého otce zahynete!

Ester to dovedla a to zachránilo i ji. Činnost zachránil i před vlastním zmrtněním. I v našem národě bylo by více života, kdybychom pracovali pro jiné s láskou.

V našich řadách odehrává se denně Esterin boj. Jaký bude výsledek? Bitvě musí předcházet řádná příprava. Výsledek duchovního boje jest vázán na známost. Chceme-li bojovat pro Kristovu věc, musíme ji dobře znát. To nás vede ke studiu bible.

Nestačí jen volat: *Národe, vrať se ku Kristu - a sami stát opodál.* To znamená zrevidovat svůj vlastní život, začít práci u sebe, neboť bez toho všeho jest naše volání jen zvonem znějícím a mědí zvučící. Tedy začít u sebe - ale pak v činný boj - ne za své snahy, za své myšlenky, ale za rozšíření Božího království v lidu našem...

Farářova zodpovědnost

Snad všechny protestantské církve zvolily pro bohoslužebný obřad jako výchozí zdroj, jako hlavní náplň Slovo Boží a rozvažování nad ním. Kázání – nikoli neměnná, k dokonalosti propracovaná liturgie – tak tvoří páteř našich svátečních setkání před tváří Boží; modlitby a písně je dotvářejí, doplňují. Navštěvujeme tedy své modlitebny, kostely a chrámy opravdu „jen“ proto, abychom si poslechli tu hlubší, tu méně zasvěcené zamýšlení bratra faráře nad vybraným biblickým textem a potom vyjádřili svou tu větší, tu menší spokojenost nad vyslovenými myšlenkami, nad intelektuální i slovní úrovní kázání? Jistěže nikoli a někdy nevinná, jindy zálučná otázka „Jak se ti líbilo kázání?“, která mezi posluchači nejednou po ukončení bohoslužeb zazní, většinou není na místě a často se stává skrytou výzvou ke kritice farářova projevu, ke kritice hloubky jeho myšlenkového ponoru do biblického textu, ale i k nepodstatné kritice jeho gestikulace, jeho očního kontaktu s posluchači, jeho jazykové vyspělosti, bohatosti atd., atd. Ubohý farář „v rukou“ takových farníků, neboť ani ten nejdokonalší teolog nemůže splnit všechny požadavky všech, ke všem promluvit stejně silně, nemůže se prostě zavděčit všem. Naštěstí se nikomu z naslouchajících zavděčit nemusí. Jeho úkol vyrůstá totiž ze zcela jiných kořenů a jeho zodpovědnost míří výš, míří k samotnému Bohu. S touto závažnou zodpovědností však není osamocen. Vždyť my všichni jsme slovem Božím vyzýváni k tomu, abychom podpírali své pastýře v jejich nelehké službě, nikoli abychom na jejich vystoupeních hledali chyby jako ti nad jiné moudří, nároční a chytří. Na bohoslužby nechodíme proto, abychom se rozptýlili, pobavili a rozšířili svůj obzor, farář zde není v postavení režiséra či herce na jevišti a my v kostele nejsme na divadelním představení. Přicházíme do posvátných míst, abychom pročistili své nitro, abychom ve ztišení a vnitřním soustředění vyjádřili Bohu svou vděčnost za

J. L. Hromádka mezi mnohými

Souhlasím s Markem Zikmundem (Muž, který vrhal stín, ET-KJ č.4/2015), že profesor Hromádka není „vyřízený“, ale stal se poněkud osamělým, jako by šlo v diskusi především o definování nebo popření jeho historické role. Poté co během dvaceti let všichni vyslovili, co měli na srdci, diskuse pozvolna ustala nedostatkem nových podnětů.

Při astronomickém pozorování se dává rada, že chceme-li objevit na hvězdném pozadí kometu, nesmíme se dívat přímo na ni, ale kousek vedle. Podobně se mi zdá slibnější přístup, kdy opět zalidníme Hromádkovo okolí lidmi, kteří šli s ním a společně řešili pro ně důležité problémy. Vedle orientujících osobností jsou lidé, kteří „byli při tom“ – tady cituji Jana Patočku, který svůj pozdrav k 85. narozeninám J. B. Kozáka uvádí slovy: „Jsou osobnosti, které nás zatahují do svého okruhu tím, že žily celý bohatý obsah epochy důležité pro společnost, jejímiž jsme členy, že nebyly nikdy úzkými specialisty, hledičími vyhloubit co nejvíce jednu útlou dobře taženou brázdou, ale vždycky „byly při tom“; proto si je lze od tohoto dění těžko odmyslet a pro to, i pro jejich ušlechtilý osobní ráz máme je v úctě a rádi“ (Kj č. 27/1973).

Takových osobností se v okolí profesora Hromádky vyskytovalo mnoho, někteří sdíleli jeho názory, jiní se s ním přeli a poté ustoupili z diskuze na jiné pracovní pole, vyřadila je nemoc či byli umlčeni nárazy novodobých totalit, ale neměli bychom zaměnit vůdčí postavení Hromádkovo po roce 1948 s povrchním dojmem, že se ČCE stala církví jednoho názoru a jedné teologické linie.

Já vidím stále témata dosud neosvětlená: otázku vlivu amerického pobytu na smýšlení těch, kteří zde prožili řadu let nebo někteří podstatnou část svého života. V Americe žili a psali své texty Hromádka, Kozák, Odložilík, Kohákové otec a syn a další. Dospěl již zde Hromádka k přesvědčení, že jde o svět minulosti odsouzený ke zhroucení v konfrontaci se Sověty? Měla na jeho názor větší vliv návštěva oslav VŘSR v Moskvě na podzim 1947 než předchozí osmiletý pobyt v Americe?

Dále téma kontinuity /diskontinuity/ teologického myšlení před 2. světovou válkou a po ní, které tehdy souznělo s dobovým přesvědčením o nahrazení měšťáckých předsudků ideály komunismu. Analogicky k této levicové ideologii se psalo o tom, že teologický liberalismus předválečné éry je dokonale odyt a zůstává pouhým temným pozadím, od něhož se odráží lepší poznání teologie, která ho vystřídala. V tomto ovzduší reagoval Hromádka na nástup teologie demyologizace Rudolfa Bultmanna značně nevlídnou kritikou:

„Srovnejme K. Bartha s R. Bultmannem! Zakademičtělá, od pozemského ruchu odtrhlá teologie se cítí více doma ve stínu restaurovaného chrámu než v zákopech a uprostřed bouře“ (Návrat teologie k egyptským hrncům? KR č.3,1953). Tehdy se Bult-manna zastal velmi odvážně tehdejší farář v Pečkách Štěpán Martin Pavlínek: „Myslím však, že i při kritickém postoji k Bultmannově teologii se nelze ubránit silnému dojmu právě svěžesti, šíře a hloubky jeho bohosloveckého úsilí... Bultmann je poslední, koho bychom měli hledat „ve stínu restaurovaného chrámu (KR č. 9-10,1953)“. Š. M. Pavlínek se mi stále více jeví jako silná osobnost naší evangelické teologie a jeho texty z raných padesátých let mne oslovují svou otevřeností a podnětností. Ponecháme-li stát Hromádku osaměle na pomníku, odsoudíme ho tím k smrti. Zalidníme-li jeho okolí živými lidmi a oživíme-li ve své konkrétnosti i protipozice, vůči nimž argumentoval, ožije spolu s mnohými i on.

Miloš Hübner

chači, jeho jazykové vyspělosti, bohatosti atd., atd. Ubohý farář „v rukou“ takových farníků, neboť ani ten nejdokonalší teolog nemůže splnit všechny požadavky všech, ke všem promluvit stejně silně, nemůže se prostě zavděčit všem. Naštěstí se nikomu z naslouchajících zavděčit nemusí. Jeho úkol vyrůstá totiž ze zcela jiných kořenů a jeho zodpovědnost míří výš, míří k samotnému Bohu. S touto závažnou zodpovědností však není osamocen. Vždyť my všichni jsme slovem Božím vyzýváni k tomu, abychom podpírali své pastýře v jejich nelehké službě, nikoli abychom na jejich vystoupeních hledali chyby jako ti nad jiné moudří, nároční a chytří. Na bohoslužby nechodíme proto, abychom se rozptýlili, pobavili a rozšířili svůj obzor, farář zde není v postavení režiséra či herce na jevišti a my v kostele nejsme na divadelním představení. Přicházíme do posvátných míst, abychom pročistili své nitro, abychom ve ztišení a vnitřním soustředění vyjádřili Bohu svou vděčnost za

jeho péči, za radost a naději pramenící z víry, za mnohotvárnou darovanou bohatost života, abychom však také znovu a znovu odkládali před Bohem svou všednodenní nedostatečnost a přijímali odpuštění, novou sílu a nové pozehnání do dalšího času. Neptejme se tedy lacině, jak se nám líbilo kázání, ale raději postavme otázku jinak. Naslouchal jsem při dnešních bohoslužbách dostatečně soustředěně? Podařilo se mi vyjádřit Pánu Bohu svou vděčnost za všechna dobrodíní mně učiněná? Podařilo se mi složit před Hospodinem náruč svých selhání a proher z minulého týdne? Podařilo se mi očistit znovu své srdce a získat nové povzbuzení a Boží milost do dalších dnů? Našel jsem v biblickém textu a v kázání slovo pro sebe, nebo jsem je ve své roztěkanosti, možná i únavě a zavalen starostmi promeškal a zasul jinými myšlenkami? Spoluvytvářel jsem svým malým dílem posvěcování bohoslužebného prostoru a času bohoslužbám vyhrazeného? Připravil jsem dostatečně své nitro pro přivlastnění slov biblického požehnání, které v závěru bohoslužby slavnostně zazní z moci Boží nad našimi hlavami jako poselství, jako zaslíbení, aby nás povzbudilo a provázelo do dalšího týdne? Bylo mi opravdu darováno? Jak velké duchovní bohatství si totiž každou neděli z kostela odnášíme, záleží nejenom na faráři, ale také a především na nás samotných.

Milada Kaďurková

Inzerce

RAKOUSKÉ ALPY - "GRÜNE AU" - Křesťanský samoobslužný rekreační dům (+bungalov pro 2 rodiny) - St. Wolfgang. Salzkammergut. Celoroční prvotřídní dovolená, místo, kde i duše může dýchat. Cena EUR 20.00/osobu a den - děti a skupiny sleva - www.christliches-freizeitheim-gruene-au.de. J. Potoček - tel.: 49 553 9393 georgopot@seznam.cz

č. 7

V KLIDNÉ ČÁSTI CENTRA DOBŘÍŠE nabízím přízemní byt 3+1 v RD, cca 80 m², možno i jako 4+1 (93 m²), zahrada. Hledám zájemce o dlouhodobý pronájem a o aktivní členství v místním sboru. Nájem od 6500,- Kč/měsíc plus energie a vodné.

Informace u faráře Samuela Hejzlara, tel: 603578108 e-mail: sammyhej@gmail.com.

č. 4

UMĚLECKÁ MALBA KOSTELŮ, obnova fasád a restaurování. Sleva z ceny. Tel.: 00421 905 389 162, www.reart.eu

č. 3

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotlivé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Redaktor: Bohumil Kejř
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka České pošty 800 300 302
adresa pro písemný styk: Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné záhlavky: A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X